

theologie

Rijer Pothoven. Uit het leven van een eenvoudig en sierlijk christen, ds. L. H. Oosten;
uitg. Den Hertog, Houten, 2014; ISBN 978 90 331 2664 2; 105 blz.; € 14,90.

Kasteel Sterkenburg in Langbroek. In deze omgeving woonden in de negentiende eeuw veel kinderen van God.

Vrijmoedige getuige

tekst J. Mastenbroek
beeld RD, Henk Visscher

“Een eenvoudig en sierlijk christen,” luidt de ondertitel van de levensbeschrijving van Rijer Pothoven. Dat kan lang niet van elke christen worden gezegd, maar op Pothoven (1904-1976) was het voluit van toepassing.

Pothoven behoorde tot “de wolk der getuigen” en dat getuigen kwam bijzonder naar voren in het enige gedicht dat hij gemaakt heeft. Daardoor kreeg hij bredere bekendheid, in het bijzonder onder Gods kinderen. De aanleiding hiertoe was het aan hem bewezen wonder van de rechtvaardigmaking door het geloof in Christus. Hij kon er niet over zwijgen en gaf daaraan in dichtvorm uiting. Dit gedicht, ten onrechte ooit aan B. Pictet toegeschreven, werd begin jaren zestig van de vorige eeuw gekalligrafeerd, gedrukt op A3-formaat en vervolgens uitgereikt aan de studenten van de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten.

De schrijver van het boek over Pothoven is de hervormde emeritus predikant ds. L. H. Oosten, die persoonlijk bevriend was met Pothoven. Eerder publiceerde hij over hem in de bladen *De Waarheidsvriend* en *Oude Paden*.

Ds. Oosten begint met een korte beschrijving van de omgeving

waarin Pothoven zijn leven lang heeft gewoond, Driebergen. Kerkelijk hoorde het ouderlijk gezin tot de hervormde gemeente van Langbroek. In het voorgeslacht en in de bredere familiekring waren veel begenadigden. Van hun sterfbedden ging een rijk getuigenis uit. In deze omgeving kon men veel kinderen van God vinden. In de buurt van Kasteel Sterkenburg in Langbroek woonde in de negentiende eeuw zowat om het andere huis een begenadigd mens.

Ds. Oosten volgt Pothoven op zijn levensweg. Van jongs af aan had hij diepe indrukken van dood en eeuwigheid. Hij kon echter niet spreken over dag en uur waarop God hem stilgezet heeft. Gods liefde trok hem, maar dan wel door diepe ontdekkingen. Daarvan spreken enkele zielsbevindelijke, van pastorale bewogenheid getuigende brieven, waaruit in dit boek citaten zijn opgenomen. In die tijd stond Pothoven nog buiten de geestelijke doorbraak, de bewuste rechtvaardigmaking in de vierschaar der consciëntie. Dat grote wonder zou later aan hem verheerlijkt worden. Toen werd Psalm 32:1 beleving, zielspraktijk.

Pothoven bleef de oude, vaderlandse kerk trouw, nadat de Heere hem duidelijk had getoond dat hij deze kerk, ondanks het verval, niet mocht verlaten. De Heere had er Zijn kinderen en knechten nog. Dat weerhield hem er overigens niet van om predikanten van de Oud Gereformeerde Gemeenten en de Christelijke Gereformeerde Kerken te beluisteren.

De ongetrouwd gebleven Pot-

hoven werd bouwkundig architect. Hij was nauwgezet in zijn levenswandel en kon daarom ook sommige opdrachten niet aannemen. Het ontwerpen van een groot gemengd zwembad, de restauratie van een remonstrantse kerk, een aangeboden functie bij Monumentenzorg, hij bedankte ervoor. Wel deed hij restauratiewerk op kastelen en buitenplaatsen in zijn omgeving. Dat bracht hem in contact met veel adellijke families. Vrijmoedig sprak hij over de Heere en Zijn dienst, „of het nu in de bus was, in de trein of in de viswinkel.” Ook hield hij er een uitgebreide correspondentiekring op na, tot in Duitsland toe. Zijn plotselinge sterven op 13 januari 1976 was een ingaan in de stad welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Ds. J. van der Haar leidde de rouwplechtigheid. Aan het graf sprak ds. Oosten.

De tweede helft van het boek bestaat uit een viertal onderwijzende brieven: drie aan Annigje Schut te Piershil en de vierde aan Ouderkkerse vrienden.

Ds. Oosten heeft op onderhoudende wijze het leven van een man die voor hem van grote betekenis is geweest, weergegeven. Onopgesmukt. Niet het leven van Pothoven staat centraal, maar het leven dat uit God is. Tussen de regels door proeven we een levend heimwee naar het oude volk, waarvan zo'n rijk getuigenis uitging. Naar het gezelschapsleven van weleer. Naar de praktijk der godzaligheid. Het is een goede gedachte geweest om de nagedachtenis aan een der oude vromen op deze wijze in ere te houden.